

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Ex signis, futura

urn:nbn:de:bsz:31-101049

EX SIGNIS, FUTURA.

Patri, anne nupturiat filia, secum deliberaanti, testimoniis longè petitis neutriquam opus est; oculi, supercilia, vultus denique totus, sermo quidam tacitus montis est, ait Cicero, & ut poëta,

Ex tacito vultu scire futura licet. Posthumia, virgo vestalis, de incestu causam dixit, ob suspicionem elegantioris cultus, ingeniumque liberius, quam virginem deceret. Ut Liv. & Plutarch, testantur. Ex vultu, ex cultu, ex incestu, imo & sermone, qui sepe incautis excidit, praediciale de moribus totaque vita questionem veteres instituisse, satis patet: Loquere, inquietab Socrates ad puerum, ut te videam; speculum enim animi, sermo est. Concludam, cum Hieronimo: pro signo, inquit, interioris hominis sunt verba erumpentia; libidinosum, qui sua virtus callide celat, interdam turpis sermo demonstrat. Vultu & oculis disimulari non potest conscientia, dum luxuriosa ac lasciva mens elucet in facie, & secreta cordis motu corporis ac gestibus indicat. Plura de indicis filiae ad nuptias properantis, vide in quinto ac sexto emblemate libelli nostri de officio virginis in cast. amor.

En vader willende ondersoeken of sijn dochter het hooft nae't houwen begint te hanghen, en behoeft de bewijsredenen van sulcx by stoelen en bancken (soomen seydt) niet te gaen soeckē, hy en hoeft maer acht te nemien op haer manieren van doen. De oogen woorden, ende het wesen selfs zijn als geduerige boden, en stil-swygende ghetuygen des herren, seyt Cicero.

Vyt het trecken van de mont

Kent men dickwils's herten gront.

Ovidi. Posthumia, een van de nonnen vande Goddinne Vesta, is van oneere verdacht en beticht gheworden, alleenlijck om haer gheestighe kleedinge wille, en overmits' sy wat vrymoediger van gelaet was, als sondige maegt wel betaemde. Eenige van de oude hebben uyt yemandis uiterlijc gelaet, en insonderheyt uyt sijn woorden, over des selfs gheheele leven wel derven vonnis strijcken. Spreeckt seyde Socrates tot den jonghelingh, op datmen sien mach wat ghy voor een zijt. Des menschen reden is een spieghel sijns herren.

LVCRET. *VI* Tbibere in somnis sitiens cum querit, & humor
Non datur ardorem in membris qui stinguere possit,
Tum laticum simulacra petit, frustraque laborat.

A pud Senecam virgo vestalis, quia hunc versiculum scripsisset, Fœlices nuptæ! moriar, nisi nubere dulce est: incesti postulatur: & in eam sic dicitar. Fœlices nuptæ, cupientis est. Moriar nisi, affirmantis. Dulce est quam expressa vox! quam eximis visceribus emissâ! Incesta est, etiam sine stupro, qua stuprum cupit.

Hh 3

i, CORIN.

Beter ghemant, als ghebrant.

GHy hebt (gelyck het blijct) een hinnen ey genomen
GEn daer is metter tijt een kiecken uyt gecomem;
 Nu hebje so veel op met datter is ghebroet,
 Dat ghy u van het jonck de moeder noemen doet:
 Wel smaect u dese naem, en dat maer om te mallen?
 So dunct my dat de daet u beter sou bevallen.
 Vriendinne kent u selfs; het is u minder schant
 Voor alle man getrouw, als heymelijck gebrant.

Præstat nubere, quam uri.

ET fovet, & calidis pullos educit ab ovis
 Phyllis, & en! matris jam mihi nomen, ait.
 Phylli quid hoc sibi vult, animum tibi prurit imago?
 Ab! cui ficta placent nomina, vera juvant.
 Ova foves gremio, veros imitantia partus,
 Æstuat in tacito dum tibi flamma simu.
 Improba nube viro: faciat pejora necesse est,
 Si qua sub invisa virginitate gemit.

PROVERB. 5. 18.

Ta source soit benite & te resiouy de la femme de ta jeunesse.

IL vaut bien mieux le corps lier par mariage,
 Que se brusler le cœur d'une impudique rage.
 Que souilles tu te doncq par plaisirs contrefaicts?
 Veu que peus sans peché avoir les vrays effects.

MELIVS